

Digitale soevereiniteit

Door Frank , 20 april 2026

Digitale soevereiniteit

Waarom LibreOffice en open source de ultieme tools voor jou zijn

Gebouwd op Linux Mint en gedreven door de ethos van de Free Software Foundation: dit artikel legt uit waarom LibreOffice niet slechts een gratis alternatief is, maar een superieur creatiemiddel, ontworpen door jou, voor jou.

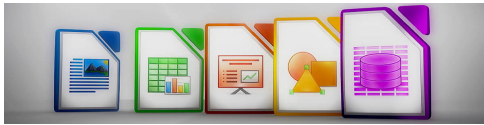
Inleiding: De splitsing in de weg

Dertig jaar lang werd de gemiddelde computergebruiker een geruststellende leugen verteld: dat propriëtaire software de enige weg naar professionaliteit is. Er werd ons verteld dat als je een roman wilde schrijven, een budget wilde samenstellen of een presentatie wilde maken, je huurgeld moest betalen aan een verre onderneming en altijd instemmen met hun voorwaarden, Maar er is een alternatief. Dat is er altijd al geweest.

Vandaag wil ik het hebben over dat andere pad. Het pad waar de gebruiker geen consument is, maar een deelnemer. Waar de software jou niet controleert, maar jou dient. In het hart van die filosofie zit een opmerkelijk stukje techniek: LibreOffice.

Terwijl je dit artikel leest op een website gebouwd met Drupal (het krachtigste open source CMS van het web), draaiend op Linux Mint 22.3 Zena (x86_64), ervaar je digitale vrijheid in realtime. Elke toepassing die ik gebruik, van OpenShot Video Editor tot VLC voor media, deelt een gemeenschappelijk DNA. Maar de kantoor suite is waar de meesten van ons gebruik van maken. Het is het digitale bureau. En als dat bureau onstabiel, onveranderbaar of van iemand anders is, is je werk nooit echt van jou.

Laat me je voorstellen aan de kantoor suite gemaakt door jou, voor jou.

De filosofie van "voor jou, door jou"

De slogan van LibreOffice is bedrieglijk eenvoudig: "Een open source kantoor suite gemaakt door jou, voor jou." Om te begrijpen waarom dit belangrijk is, moeten we naar de licentie kijken. Veel van de tools die je op dit systeem ziet – van BleachBit tot Krusader – worden beschermd door de GNU General Public License (GPL), zoals beheerd door de [Free Software Foundation](https://www.fsf.org/) (FSF). Zoals de FSF opmerkt: "Iedereen heeft toestemming om woordelijke kopieën van dit licentiedocument te kopiëren en te verspreiden, maar het wijzigen ervan is niet toegestaan."

Die laatste clause is het schild.

Wanneer een stuk software "voor jou gemaakt" is, betekent dat:

1. Je kunt het controleren. Je kunt het vertrouwen, je kunt naar de code kijken en je data is veilig.
2. Je kunt het repareren, er zijn altijd updates beschikbaar en er zijn verschillende gedetailleerde handleidingen beschikbaar.
3. Je kunt het delen. Je bent wettelijk gemachtigd om een kopie aan je buurman, je school of je non-profitorganisatie te geven zonder angst voor een rechtszaak.

In een tijdperk van Ai gestuurde surveillance en abonnementsmoeheid staat LibreOffice als een fort van digitale soevereiniteit. Het is de kantoor suite die weigert je documenten op te sluiten in een cloud gevangenis.

Wat krijg je precies?

Writer

De meeste mensen denken dat Writer gewoon een "Word-kloon" is. Dat is het niet. Writer is een typografisch hulpmiddel. Het ondersteunt native het OpenDocument Format (ODF) – een internationale standaard (ISO/IEC 26300) die door overheden wordt vertrouwd. Terwijl propriëtaire formaten met elke versie veranderen, is ODF stabiel.

- **Stijlen & Directe Opmaak:** Writer heeft het meest robuuste stijlbeheersysteem van elke tekstverwerker.

- **Masterdocumenten:** Voor het schrijven van een boek of een scriptie? Masterdocumenten stellen je in staat een groot project op te splitsen in beheersbare subdocumenten.

Calc

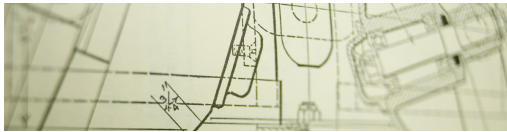
- **Draaitabellen:** Net zo krachtig als elke propriëtaire versie.
- **Open Formule standaard:** Geen verborgen "niet gedocumenteerde" functies. Wat je ziet is wat je krijgt.
- **Database bereiken:** Maak rechtstreeks verbinding met SQL databases.

Impress

Terwijl de wereld overstapt op "presentatie AI", is Impress rustig bezig met integratie met open AI-modellen. Omdat je DeepSeek-R1 gebruikt kun je theoretisch dia presentaties genereren via API en deze rechtstreeks in Impress invoeren.

- **Vectorafbeeldingen:** Native import van SVG-bestanden (in tegenstelling tot sommige suites die ze rasteren).
- **Masterdia's:** Volledige controle over de diamaster.

Draw & Base

- **Draw:** Perfect voor het bewerken van schermafdrucken gemaakt met Flameshot of Kazam.

Integratie met Linux-ecosysteem

- **Flameshot & Pix:** Je kunt een schermafdruck maken met Flameshot, deze annoteren en direct naar een LibreOffice Writer-document slepen. Geen formaatconversie nodig.
- **Okular** (PDF-viewer): Moet je een citaat uit een PDF halen? Okular kan tekst kopiëren en LibreOffice behoudt de opmaak.
- **VLC & OpenShot:** Een video insluiten in een LibreOffice Impress-dia. Terwijl Microsoft Office afhankelijk is van propriëtaire codecs, gebruikt LibreOffice dezelfde FFmpeg-backend die HandBrake en LosslessCut aandrijft. Als VLC het kan afspelen, kan Impress het presenteren.
- **Telegram:** Klik met de rechtermuisknop op een ontvangen document in Telegram, open het met LibreOffice. Bewerk, sla op en stuur terug. Geen probleem.

Aan de slag

Onder Linux Mint 22.3 heb je drie installatie-opties:

Optie 1: Makkelijk

`sudo apt install libreoffice`

Voordelen: Geïntegreerd met systeemupdates.

Nadelen: Iets oudere versie.

Optie 2: Aanbevolen

Je gebruikt Flathub flatpak `install flathub org.libreoffice`.

Voordelen: Sandbox, altijd de nieuwste versie, schone verwijdering.

Nadelen: Iets grotere bestandsgrootte.

Optie 3: Voor wie vaak reist

Je gebruikt LibreOffice vanaf een geheugenstaafje.

Waarom niet gewoon Google Docs of Microsoft 365 gebruiken?

Google Docs is geen document. Het is een surveillance tool. Elke toetsaanslag wordt geanalyseerd om je advertenties te verkopen of AI-modellen te trainen.

Microsoft 365 is een huurovereenkomst. Stop met betalen en je documenten worden "alleen lezen" formaten.

LibreOffice is gratis en het vraagt nooit om een abonnement. Het dwingt nooit een "cloudopslag" af. Het analyseert nooit je documenten.

Open source software gebruikt om deze website en de inhoud ervan te realiseren

Besturingssysteem

Platform: linux x86_64 - <https://en.wikipedia.org/wiki/X86-64>

Distributie: Linux Mint 22.3 Zena - <https://www.linuxmint.com/download.php>

Door de gemeenschap gebouwd en AI klaar, geeft Drupal organisaties de vrijheid en flexibiliteit om digitale ervaringen te creëren zonder grenzen.

<https://new.drupal.org/home>

De Free Software Foundation (FSF) is een non-profitorganisatie met een wereldwijde missie om computergebruikersvrijheid te bevorderen.

Copyright (C) 2007 Free Software Foundation, Inc. Iedereen heeft toestemming om woordelijke kopieën van dit licentiedocument te kopiëren en te verspreiden, maar het wijzigen ervan is niet toegestaan. <https://fsf.org/>

Geïnstalleerde Linux-toepassingen

LibreOffice is een open source kantoor suite gemaakt door jou, voor jou.

<https://www.libreoffice.org/>

Via Flathub - <https://flathub.org/en>

Buzz – Buzz transcribeert en vertaalt offline audio naar tekst met behulp van OpenAI's Whisper.

Importeer audio- en videobestanden in Buzz en exporteer ze als TXT-, SRT- of VTT-bestanden. Buzz ondersteunt Whisper, Whisper.cpp, Faster Whisper, Whisper-compatible modellen uit de Hugging Face-repository en de OpenAI Whisper API.

Flameshot – Krachtige en eenvoudig te gebruiken screenshotsoftware met ingebouwde editor met geavanceerde functies.

HandBrake – HandBrake is een tool voor het converteren van video van bijna elk formaat naar een selectie van moderne, breed ondersteunde codecs.

Kdenlive - Kdenlive is een video-editingtoepassing met ondersteuning voor vele audio- en videoformaten. Het biedt geavanceerde bewerkingsfuncties, een verscheidenheid aan effecten en overgangen, kleurcorrectie, audiopostproductie en ondertitelingshulpmiddelen. Bovendien biedt het de flexibiliteit om vrijwel elk formaat naar keuze te renderen.

LosslessCut – Eenvoudige en ultra-snelle cross-platform tool voor verliesvrij bijsnijden/knippen van video- en audiobestanden. Geweldig om ruimte te besparen door je grote videobestanden van een videocamera, GoPro, drone, etc. grof te knippen. Hiermee kun je snel de goede delen uit je video's halen en vele gigabytes aan data weggooien zonder een trage hercodering en dus kwaliteitsverlies.

Okular - Okular is een universele documentviewer ontwikkeld door KDE. Okular werkt op meerdere platforms, waaronder, maar niet beperkt tot, Linux, Windows, Mac OS X, BSD, enz.

OpenShot - OpenShot Video Editor is een bekroonde, open-source videobewerker, beschikbaar op Linux, Mac, Chrome OS en Windows. OpenShot kan verbluffende video's, films en animaties maken met een gebruiksvriendelijke interface en een rijke set functies.

Pinta - Pinta is een programma voor het bewerken, tekenen en schilderen van afbeeldingen met een eenvoudig maar krachtig ontwerp. Pinta beschikt over een breed scala aan tekentools, waaronder vrijhand, rechthoeken, cirkels en lijnen. Pinta beschikt ook over meer dan 35 beeldeffecten en de mogelijkheid om met een onbeperkt aantal lagen te werken.

Telegram - Pure instant messaging - eenvoudig, snel, veilig en gesynchroniseerd op al je apparaten. Een van de 10 meest gedownloade apps ter wereld met meer dan 500 miljoen actieve gebruikers. Telegram is de snelste berichtenapp op de markt en verbindt mensen via een uniek, gedistribueerd netwerk van datacenters over de hele wereld.

Videodownloader - Download video's van websites via een gebruiksvriendelijke interface.

Whisper - Whisper stelt je in staat om naar je microfoon te luisteren via je luidsprekers met behulp van Pipewire.

Direct vanuit je Linux-toepassing:

Bleachbit - BleachBit verwijdert onnodige bestanden om schijfruimte vrij te maken, beschermt je privacy en verwijdert afval, buffergeheugen, internetgeschiedenis, tijdelijke bestanden, cookies en verbroken snelkoppelingen.

Kazam - Kazam biedt een goed ontworpen en gebruiksvriendelijke interface voor het vastleggen van screencasts en schermafdrucken. Het kan desktopvideo en meerdere audiostromen gelijktijdig opnemen met controle over het audioniveau en het schermgebied dat wordt vastgelegd.

Krusader - Krusader is een eenvoudige, gemakkelijke, krachtige, tweepaneels (commander-stijl) bestandsbeheerder, vergelijkbaar met Midnight Commander (C) of Total Commander (C). Het biedt alle bestandsbeheerfuncties die je maar wilt.

Pix - Pix is een geavanceerde afbeeldingsviewer en -browser. Het heeft veel handige functies, zoals het bladeren door bestandssystemen, diavoorstelling, afbeeldingscatalogi, webalbumcreatie, camera-import, het branden van afbeeldings-cd's, batchbestandsbewerkingen en snelle afbeeldingsbewerkingsfuncties zoals transformatie en kleurmanipulatie.

Sound Converter - SoundConverter is een simpele applicatie om audiobestanden om te zetten naar andere formaten voor de GNOME-werkomgeving. Het kan audiobestanden in elk formaat lezen die ondersteund worden door GStreamer en ze omzetten naar Ogg Vorbis-, FLAC- of het WAV-formaat en tevens naar het MP3-formaat wanneer de GStreamer LAME plug-in geïnstalleerd is. Op deze website gebruikt om MP4 naar MP3 om te zetten voor het maken van transcripties.

Stacer - Bewaak je systeem (CPU, geheugen, schijf) in een grafische toepassing (qt). Wijzig en bewaak je services. Vat basis systeeminformatie samen en kan netwerk download/upload snelheden/totalen weergeven.

Tor - Tor is een op verbindingen gebaseerd anoniem communicatiesysteem.

VLC - is de mediaspeler van het VideoLan-project. Het speelt MPEG, MPEG-2, MPEG-4, DivX, MOV, WMV, QuickTime, WebM, FLAC, MP3, Ogg/Vorbis-bestanden, dvd, vcd, podcasts en multimediestromen van verschillende netwerkbronnen af. VLC kan ook worden gebruikt als een streaming server.

Kunstmatige Intelligentie: DeepSeek, opgericht in 2023 door Liang Wenfeng, is een Chinees kunstmatige intelligentiebedrijf dat open-source grote taalmodellen (LLM's) ontwikkelt. Hun vlaggenschip model, DeepSeek-R1, wint aan populariteit vanwege zijn geavanceerde redeneervermogen, met prestaties vergelijkbaar met OpenAI-o1 op het gebied van wiskunde, code en algemeen redeneren. In deze gids leiden we je door het installeren van DeepSeek-R1 op een Linux-systeem, samen met belangrijke details over de modelvarianten. <https://www.deepseek.com/en/>

Rechtenvrije afbeeldingen

<https://pixabay.com/>

<https://www.pexels.com/>

<https://unsplash.com/>